

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg

23. februar 2024

Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 59 (Alm. del) af 21. februar 2024 stillet efter ønske fra Niels Flemming Hansen (KF)

Spørgsmål

Vil ministeren oversende sit talepapir til brug for besvarelse af EUU alm. del - samrådsspørgsmål B-D i forbindelse med åbent samråd den 20. februar 2024 vedrørende lån med fælles hæftelse blandt EU-landene?

Svar

Finansministerens talepapir er vedlagt som bilag.

Det bemærkes, at det talte ord gælder.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister

Bilag

Tak for ordet og tak til Morten Messerschmidt for at have indkaldt til samrådet.

Jeg er blevet bedt om at redegøre for tre spørgsmål, men idet formanden har læst dem op, vil jeg blot tilføje, at der desuden er blevet stillet et skriftligt udvalgs-spørgsmål - fra Morten Messerschmidt - om, hvorvidt alle EU-lande skal hæfte for fælles lån. Der er oversendt skriftligt svar den 12. februar, som jeg generelt vil henvise til.

Med formandens og spørgerens tilladelse, så vil jeg lidt utraditionelt starte med **spørgsmål C:**

Regeringen er generelt skeptisk over for fælles gæld, der finansierer overførsler mellem lande. Det tilskynder grundlæggende ikke til at føre en sund og bedst mulig national finanspolitik.

Da Kommissionen i 2020 foreslog en markant udstedelse af fælles gæld for at understøtte genopretningen af EU-landenes økonomier efter Covid-19, arbejdede vi fra dansk side derfor for at reducere den del af lånene, der blev udmøntet som tilskud. I stedet ønskede vi at øge den del, der blev udmøntet som lån til EU-landene.

Fælles gæld med henblik på tilskud indebærer en højere grad af overførsel mellem lande end fælles gæld med henblik på lån på favorable vilkår. Og det er et sundt princip, at man betaler sin egen gæld. Det gælder for privatpersoner, det synes vi også gælder for EU-landene.

Derfor var det også centralt for Danmark, at genopretningsinstrumentet var midlertidigt, og det ikke var noget, der skulle danne skole for, hvordan man i al almindelighed håndterer gældsproblematikken i EU.

Fra dansk side var det samtidig vigtigt at være solidarisk med de lande, som var hårdest ramt af pandemien. Det var – og er stadig – centralt, når man selv er et land, der er afhængig af handel med andre lande. At vi udover gerne vil hjælpe dem, der var hårdest ramt, også har en interesse i, at deres økonomier kom tilbage på benene. Derfor støttede vi fra dansk side lånene som en del af en samlet aftale om EU's flerårige finansielle ramme og genopretningsinstrumentet.

Selvom regeringen principielt er modstandere af fælles hæftelse, kan der være gode grunde til, at EU hæfter i fællesskab, hvis det er hegnet ordentligt ind. Det gælder fx makrofinansiel støtte til nabolande, der oplever en betalingsbalancekrise.

Det er ikke noget nyt, at EU hæfter for lån i fællesskab. Det har man gjort i knap 50 år.

Derfor vil tilgangen til fælles hæftelse også fortsat afhænge af det konkrete forslag og den konkrete situation.

Det leder mig til besvarelse af **spørgsmål B** og lån til Ukraine:

Ukrainernes frihedskamp og den forfærdelig situation landet står i efter præsident Putin og Ruslands forfærdelige angreb på Ukraine er en virkelighed, vi er nødt til at forholde os til.

Regeringen støtter Ukraine fuldt ud i deres utrættelige kamp for frihed. Og jeg er glad for, at der er bred opbakning på tværs af Folketinget til den linje. Det gælder den finansielle støtte. Og det gælder den militære støtte. Der har været bred opbakning til regeringens forhandlingsoplæg. Det er helt centralt, at vi støtter Ukraines kamp for frihed, som også handler om vores egen sikkerhed i Europa.

Derfor synes jeg, at det er helt naturligt, at EU indtager en ledende rolle i den finansielle assistance til Ukraine. Og derfor er jeg særligt glad for, at det lykkedes EU's stats- og regeringschefer at blive enige om Ukraine-faciliteten 1. februar på i alt 50 mia. euro fra 2024-2027. Det drejer sig om 33 mia. euro i lån og 17 mia. euro i tilskud.

Faciliteten skal understøtte Ukraines vej mod deltagelse i EU-samarbejdet via reformer og investeringer. Faciliteten sikrer dermed, at vi er 27 lande, der står sammen i en fælles og koordineret indsats for at bakke op om Ukraine.

Danmarks andel af den fælles hæftelse er på godt 5 ½ mia. kroner. Det er mange penge, men det skal ses i lyset af, at hæftelsen vedrører hele lånets løbetid frem til 2062. Til sammenligning har Danmark givet militær støtte til Ukraine for en værdi på over 30 mia. kroner. På bare to år.

Den støtte har vi givet, fordi vi mener, at det er det rigtige, når der er krig i Europa. Og fordi vi gerne vil støtte Ukraine, og fordi vi gerne vil passe bedst muligt på Europa, herunder Danmark. For det har direkte betydning for Ukraines evne til at kæmpe, om landets økonomi i øvrigt klarer sig. Og når vores støtte er koblet med reformer og efterlevelse af konkrete mål, så er det vores klare målsætning, at Ukraine står stærkere og tættere på EU og vores værdier på den anden side af krig.

Det leder mig til **spørgsmål D**.

Det korte svar er, at der allerede findes en øvre grænse for fælles hæftelse. Det blev fastlagt i MFF-aftalen fra 2020. Konkret i det, der hedder ordningen for EU's egne indtægter, som Folketingets beslutning af marts 2021 gav regeringen samtykke til at ratificere.

EU-landenes betalinger til EU-budgettet kan ifølge denne ordning aldrig overstige 1,4 procent af EU's samlede BNI. Og denne øvre grænse gælder såvel betalinger til det ordinære EU-budget som eventuelle betalinger på lån og garantier vi fælles hæfter for.

Lad mig gøre det klart, at denne grænse kun kan justeres med Folketingets accept. Regeringen inddrager derfor selvfølgelig Folketinget, hvis vi mod forventning skulle stå over for sådan en situation.

Det betyder selvfølgelig ikke, at grænsen blot skal udnyttes. Som nævnt forholder vi os til konkrete forslag. Præcis ligesom vi har gjort til Ukraine-faciliteten med fuld opbakning fra Folketingets Europaudvalg.

Jeg håber, det var svar på spørgerens spørgsmål. Og jeg ser frem til de øvrige spørgsmål og kommentarer, der måtte være fra deltagerne i dette samråd.

Tak for ordet.